

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2020. december 10.*

„Előzetes döntéshozatal – Személyes adatok – (EU) 2016/679 rendelet – 23. cikk – Az érintett személy jogainak korlátozása – Jelentős pénzügyi érdek – Polgári jogi követelések érvényesítése – Nemzeti szabályozás, amely uniós jogi rendelkezésekre utal – Jogi személyre vonatkozó adózási adatok – A Bíróság hatáskörének hiánya”

A C-620/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország) a Bírósághoz 2019. augusztus 20-án érkezett, 2019. július 4-i határozatával terjesztett elő

a **Land Nordrhein-Westfalen**

és

D.-H. T., a J & S Service UG vagyonfelügyelőjeként eljárva,

között,

a **Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, L. Bay Larsen, C. Toader (előadó), M. Safjan és N. Jääskinen bírák,

főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Land Nordrhein-Westfalen képviselőiben M. Kottmann és C. Mensching Rechtsanwälte,
- a német kormány képviselőiben J. Möller és D. Klebs, meghatalmazotti minőségben,
- a cseh kormány képviselőiben M. Smolek, O. Serdula és J. Vlácil, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

- a lengyel kormány képviselőjében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében kezdetben H. Kranenborg, D. Nardi és K. Kaiser, később: H. Kranenborg, D. Nardi és F. Erlbacher, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2020. szeptember 3-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet) (HL 2016. L 119., 1. o.; helyesbítések: HL 2016. L 314., 72. o.; HL 2018. L 127., 2. o.; a továbbiakban: GDPR) 23. cikke (1) bekezdése e) és j) pontjának értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Land Nordrhein-Westfalen (Észak-Rajna-Vesztfália szövetségi tartomány) és a J & S Service UG vagyongazdálkodójának minőségében eljáró D.-H. T. között folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő, amelynek tárgya az e társaságra vonatkozó adózási adatok megszerzése.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A GDPR (2), (4), (14) és (73) preambulumbekkezdésének szövege a következő:
 - „(2) A természetes személyek személyes adataik kezelésével összefüggő védelméhez kapcsolódó elvek és szabályok a természetes személyek állampolgárságától és lakóhelyétől függetlenül tiszteletben tartják e természetes személyek alapvető jogait és szabadságait, különösen, ami a személyes adataik védelméhez való jogukat illeti. [...]
 - [...]
 - (4) A személyes adatok kezelését az emberiség szolgálatába kell állítani. A személyes adatok védelméhez való jog nem abszolút jog, azt az arányosság elvével összhangban, a társadalomban betöltött szerepének függvényében kell figyelembe venni, egyensúlyban más alapvető jogokkal. Ez a rendelet minden alapvető jogot tiszteletben tart, és szem előtt tartja [az Európai Unió Alapjogi Chartájában] elismert és a Szerződésekben rögzített szabadságokat és elveket, különösen ami a magán- és a családi élet, az otthon és a kapcsolattartás tiszteletben tartásához és a személyes adatok védelméhez, a gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadsághoz, a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódás szabadságához, a vállalkozás szabadságához, a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz, és a kulturális, vallási és nyelvi sokféleséghez való jogot illeti.
 - [...]
 - (14) [...] E rendelet hatálya nem terjed ki az olyan személyes adatkezelésre, amely jogi személyekre, illetve amely különösen olyan vállalkozásokra vonatkozik, amelyeket jogi személyként hoztak létre, beleértve a jogi személy nevét és formáját, valamint a jogi személy elérhetőségére vonatkozó adatokat.

[...]

(73) Az uniós és a tagállami jog olyan mértékig korlátozhat bizonyos elveket, a tájékoztatáshoz való jogot, a hozzáférési, helyesbítési és törlési jogot, az adathordozhatósághoz való jogot, a tiltakozáshoz való jogot, a profilalkotáson alapuló döntéseket és az adatvédelmi incidens érintettel történő közlését, valamint az adatkezelők bizonyos kapcsolódó kötelezettségeit, amilyen mértékig ez egy demokratikus társadalomban szükségesnek és arányosnak tekinthető a közbiztonság védelme érdekében – beleértve az emberi élet védelmét különösen a természeti vagy ember okozta katasztrófákkal szemben, valamint a bűncselekményeknek vagy a szabályozott szakmák etikai szabályai megsértésének a megelőzését, kivizsgálását és a megfelelő büntető- vagy fegyelmi eljárás lefolytatását, illetve a büntetőjogi szankciók végrehajtását és ezen belül többek között a közbiztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni védelmet és e veszélyek megelőzését is –, továbbá valamely egyéb uniós vagy tagállami közérdek jelentős céljai, így különösen az Unió vagy valamely tagállam fontos gazdasági vagy pénzügyi érdekének védelme, általános közérdeket szolgáló nyilvántartások vezetése, archivált személyes adatoknak a volt totalitárius államrendszerek alatt tanúsított politikai magatartáshoz kapcsolódó konkrét információk szolgáltatása érdekében történő további kezelése, illetve az érintett vagy mások jogainak és szabadságainak a védelme érdekében, ideértve a szociális védelmet, a népegészségügyet és a humanitárius okokat is. E korlátozásoknak tiszteletben kell tartaniuk a Charta, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény rendelkezéseit.”

4 E rendelet „Tárgy” címet viselő 1. cikke a következőket írja elő:

„(1) Ez a rendelet a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelmére és a személyes adatok szabad áramlására vonatkozó szabályokat állapít meg.

(2) Ez a rendelet a természetes személyek alapvető jogait és szabadságait és különösen a személyes adatok védelméhez való jogukat védi.

(3) A személyes adatok Unión belüli szabad áramlása nem korlátozható vagy tiltható meg a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelmével összefüggő okokból.”

5 Az említett rendelet „Fogalommeghatározások” című 4. cikke 1. pontjában akként rendelkezik, hogy „»személyes adat« az azonosított vagy azonosítható természetes személyre (a továbbiakban: »érintett«) vonatkozó bármely információ; azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható”.

6 Ugyanezen rendelet Az érintett hozzáférési joga című 15. cikkének (1) bekezdése értelmében az érintett jogosult arra, hogy az adatkezelőtől visszajelzést kapjon arra vonatkozóan, hogy személyes adatainak kezelése folyamatban van-e, és ha ilyen adatkezelés folyamatban van, jogosult arra, hogy a személyes adatokhoz és az e cikk által felsorolt bizonyos információkhoz hozzáférést kapjon.

7 A GDPR „Korlátozások” című 23. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az adatkezelőre vagy adatfeldolgozóra alkalmazandó uniós vagy tagállami jog jogalkotási intézkedésekkel korlátozhatja a 12–22. cikkben és a 34. cikkben foglalt, valamint a 12–22. cikkben meghatározott jogokkal és kötelezettségekkel összhangban lévő rendelkezései tekintetében az

5. cikkben foglalt jogok és kötelezettségek hatályát, ha a korlátozás tiszteletben tartja az alapvető jogok és szabadságok lényeges tartalmát, valamint az alábbiak védelméhez szükséges és arányos intézkedés egy demokratikus társadalomban:

[...]

e) az Unió vagy valamely tagállam egyéb fontos, általános közérdekű célkitűzései, különösen az Unió vagy valamely tagállam fontos gazdasági vagy pénzügyi érdeke, beleértve a monetáris, a költségvetési és az adózási kérdéseket, a népegészségügyet és a szociális biztonságot;

[...]

j) polgári jogi követelések érvényesítése”.

A német jog

Az adózás rendjéről szóló törvény

8 Az Abgabenordnung (az adózás rendjéről szóló törvény, BGBl. 2002. I, 3866. o.) az alapjogvita tekintetében alkalmazandó változatában (a továbbiakban: az adózás rendjéről szóló törvény) „A személyes adatok kezeléséről szóló rendelkezések hatálya” című 2a. §-ában így rendelkezik:

„[...]

(3) E törvény és a személyes adatok kezeléséről szóló adótörvények rendelkezései nem alkalmazandók, amennyiben az Európai Unió joga, különösen az [GDPR] [...] mindenkor hatályos változata közvetlenül vagy a [jelen cikk] (5) [bekezdése] szerint megfelelően alkalmazandó.

[...]

(5) eltérő rendelkezés hiányában a [GDPR], e törvény és a természetes személyek személyes adatainak kezeléséről szóló adótörvények rendelkezései megfelelően alkalmazandók az olyan információkra, amelyek azonosított vagy azonosítható

1. elhunyt természetes személyekre vagy

2. testületekre, jogképes vagy jogi személyiséggel nem rendelkező személyegyesülésekre vagy vagyontömegekre vonatkoznak.”

9 Az adózás rendjéről szóló törvény 32b. §-a, amelynek címe „Az adóhatóság adatszolgáltatási kötelezettsége, ha a személyes adatokat nem az érintettől gyűjtötték”, a következőképpen szól:

„(1) Az adóhatóságnak az érintett tájékoztatására vonatkozó, a [GDPR] 14. cikkének (1), (2) és (4) bekezdése szerinti kötelezettsége – a [GDPR] 14. cikkének (5) bekezdésében és a 31c. § (2) bekezdésében megjelölt kivételeken felül – akkor sem áll fenn,

1. ha az információszolgáltatás;

a) veszélyeztetné az adóhatóságok vagy más hatóságok hatáskörébe tartozó, a [GDPR] 23. cikke (1) bekezdésének d)–h) pontja értelmében vett feladatok szabályszerű teljesítését, vagy

[...]

és ezért az érintett adatszolgáltatáshoz fűződő érdekének háttérbe kell szorulnia. A [jelen törvény] 32a. §[-ának] (2) bekezdése megfelelően alkalmazandó.

[...]

- 10 Az említett törvénynek „Az érintett hozzáférési joga” című 32c. §-a értelmében:

„(1) Az érintettnek az adóhatósággal szembeni, a [GDPR] 15. cikke szerinti hozzáférési joga nem áll fenn, amennyiben

1. az érintett részére a [jelen törvény] 32b. §[-ának] (1) vagy (2) bekezdése szerint nem kell adatot szolgáltatni,
2. az adatszolgáltatás akadályozná az adóhatóság szervét polgári jogi követelések előterjesztésében, érvényesítésében vagy védelmében, illetve a vele szemben előterjesztett, a [GDPR] 23. cikke (1) bekezdésének j) pontja értelmében vett polgári jogi követelésekkel szembeni védekezésben; az adóhatóságnak a polgári jog szerinti tájékoztatási kötelezettségei érintetlenek maradnak,

[...]

- 11 Ugyanezen törvény 32.e §-a, amely „A tájékoztatáshoz és adathozzáféréshez való más jogokkal fennálló viszony” címet viseli, a következőképpen rendelkezik:

„Amennyiben az érintettnek vagy valamely harmadik személynek a 2005. szeptember 5-i Gesetz zur Regelung des Zugangs zu Informationen des Bundes [az információs szabadságról szóló törvény, BGBl. 2005. I, 2722. o.] alkalmazandó változata [...] vagy a szövetségi tartományok vonatkozó jogszabályai szerint adathozzáféréshez való joga van az adóhatósággal szemben, a [jelen törvény] [GDPR] 32a–32d. §-sal összefüggésben értelmezett 12–15. cikke megfelelően alkalmazandó. Adózási adatokra vonatkozó további, tájékoztatás iránti igények e tekintetben kizártak. A [jelen törvény] 30. §-a (4) bekezdésének 2. pontja e tekintetben nem alkalmazandó.”

B. A fizetéseképtelenségi rendtartás

- 12 Az 1994. október 5-i Insolvenzordnung (fizetéseképtelenségi rendtartás) alapjogvita tekintetében alkalmazandó változata (BGBl. 1994. I, 2866. o.; a továbbiakban: fizetéseképtelenségi rendtartás) 129. §-nak (1) bekezdése értelmében:

„Az »Insolvenzverwalter« [vagyonfelügyelő] a 130–146. §-ban meghatározott feltételekkel megtámadhatja [...] a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását megelőzően keletkező és a hitelezők számára sérelmes jogi aktusokat.”

Az információs szabadságról szóló törvény

- 13 A 2001. november 27-i Gesetz über die Freiheit des Zugangs zu Informationen für das Land Nordrhein-Westfalen (Észak-Rajna-Vesztfália szövetségi tartomány információs szabadságról szóló törvénye) alapjogvita tekintetében alkalmazandó változata (a továbbiakban: információs szabadságról szóló törvény) „Hatály” című 2. §-ban így rendelkezik:

„1) E törvény alkalmazandó a hatóságok közigazgatási tevékenységére [...] E törvény alkalmazásában hatóság minden olyan szerv, amely közigazgatási feladatot lát el.

[...]

14 E törvény „Tájékoztatáshoz való jog” című 4. §-a a következőképpen szól:

„1) E törvény értelmében a 2. §-ban hivatkozott szervekkel szemben bármely természetes személy érvényesítheti a szóban forgó szervnél lévő hivatalos adatokhoz történő hozzáféréshez való jogát.

2 A közigazgatási adatokhoz való hozzáféréssel, az adatszolgáltatással vagy az irat betekintés engedélyezésével kapcsolatos különös jogszabályi rendelkezések elsőbbséget élveznek e törvény rendelkezéseire képest. A titoktartási kötelezettség e törvény keretében nem alkalmazandó.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 15 D.-H. T., a J & S Service, német jog szerinti társaság vagyongfelügyelőjeként eljárva az információszabadságról szóló törvény 4. §-ának (1) bekezdése alapján e társaság bizonyos adózási adatait kérte az adóhatóságtól megtámadási keresetek fizetési képtelenségi eljárás keretében való benyújtása lehetőségének vizsgálata céljából.
- 16 Ezek az adatok a J & S Service-szel szemben kilátásba helyezték, illetve a már megvalósított végrehajtási intézkedésekre és a kapott kifizetésekre, valamint arra vonatkoztak, hogy az adóhatóság mikor szerzett tudomást e társaság fizetési képtelenségéről. D.-H. T. emellett valamennyi adónem tekintetében kérte az adóhatóság által vezetett számlák kivonatát a 2014 márciusától 2015 júniusáig terjedő időszakra vonatkozóan.
- 17 Miután az adóhatóság e kérelmet elutasította, D.-H. T. az illetékes Verwaltungsgericht (közigazgatási bíróság, Németország) fordult, amely a keresetnek lényegében helyt adott.
- 18 A Land Nordrhein-Westfalen első fokú ítélettel szemben benyújtott fellebbezését az Oberverwaltungsgericht (közigazgatási felsőbíróság, Németország) elutasította. Ez utóbbi bíróság megállapította többek között, hogy az információszabadságról szóló törvény alapján gyakorolt tájékoztatáshoz való jogot az adózással kapcsolatos különös rendelkezések nem akadályozzák, és e jog nem ütközik semmilyen kizáró okba.
- 19 Az említett bíróság szerint mivel a fizetési képtelenségi eljárás keretében az adózási információkkal való rendelkezésre vonatkozó jogkör a vagyongfelügyelőre ruházta át, ezen átruházás magában foglalja az üzleti titkokat és az adózási információkat is a fizetési képtelen adós vagyónak megfelelő kezeléséhez szükséges mértékben. Következésképpen, jellehet a kért információk az adótitok körébe tartoznak, D.-H. T.-nak vagyongfelügyelői minőségében jogában állt, hogy a J & S Service-től megkérjen minden olyan információt, amely kapcsolódik a fizetési képtelenségi eljáráshoz. A fizetési képtelen adós részvételi kötelezettsége magában foglalja az adóhatóság adótitok alóli felszabadítására vonatkozó kötelezettséget is.
- 20 A Land Nordrhein-Westfalen felülvizsgálat iránti kérelmet terjesztett elő az illetékes Oberverwaltungsgericht (közigazgatási felsőbíróság) ítéletével szemben a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország) előtt.
- 21 E bíróság előjáróban megjegyzi, hogy a GDPR ebben az ügyben nem alkalmazható közvetlenül, mert az alapügy nem az e rendelet 1. cikkének (1) bekezdése és 4. cikkének (1) bekezdése értelmében a valamely természetes személyre vonatkozó személyes adatokat, és nem is az érintett személynek az említett rendelet 15. cikke alapján biztosított hozzáférési jogot érinti. A kérdést előterjesztő bíróság szerint az ezen utóbbi cikkben előírt hozzáférési jog olyan jog, amely a személyes adatok kezelésével érintett személyhez kapcsolódik, és nem tartozik a fizetési képtelenségi eljárás alá vont vagyon körébe, ekként kívül esik a kezelési és rendelkezési jogkörök vagyongfelügyelő részére történő átruházásán.

- 22 Az említett bíróság mindazonáltal emlékeztet arra, hogy az uniós jog egységes értelmezésének érdekében a Bíróság már megállapította saját hatáskörét az e jog rendelkezéseinek értelmezésére vonatkozó előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálására olyan tisztán belső helyzetekben, amelyekben e rendelkezéseket a nemzeti jog közvetlenül és feltétel nélkül alkalmazandóvá tette.
- 23 Márpedig a jelen ügyben teljesül e feltétel, mivel az adózás rendjéről szóló törvény 2a. §-ának (5) bekezdése a jogi személyek személyes adatainak kezelésével kapcsolatban a GDPR rendelkezéseire utal.
- 24 Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság első kérdésével lényegében arra keres választ, hogy az adóhatóság korlátozhatja-e egy adóalany adózási adataihoz való hozzáférését a GDPR 23. cikke (1) bekezdésének j) pontja alapján, amelyre az adózás rendjéről szóló törvény 32c. §-a (1) bekezdésének 2. pontja kifejezetten utal.
- 25 Amennyiben a Bíróság azt állapítaná meg, hogy az adóhatóság hivatkozhat a GDPR 23. cikke (1) bekezdésének j) pontjára, a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja tudni, hogy a „polgári jogi követelések érvényesítése” e rendelkezésben szereplő fogalma magában foglalja-e a polgári jog alá tartozó követelésekkel szembeni védekezést is.
- 26 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság arra hivatkozik, hogy a nemzeti jogban az adózás rendjéről szóló törvény 32c. §-a (1) bekezdésének 2. pontja kifejezetten magában foglalja a polgári jogi követelésekkel szembeni védekezést az érintett hozzáférési jogának korlátozása érdekében. E rendelkezés annak biztosítására irányul, hogy az adóhatóságot ne kezeljék eltérően más hitelezőkhöz vagy adósokhoz képest. Az őket terhelő tájékoztatási kötelezettségek tekintetében tehát kizárólag a polgári jog lehet irányadó, és azt alá kell vetni annak a feltételnek, hogy a megtámadási kereset indításához való jog lényegében megállapítást nyert, és csak e jog jellegének és terjedelmének meghatározása marad hátra.
- 27 Végül, a kérdést előterjesztő bíróságban felmerül, hogy egy olyan nemzeti rendelkezésnek, amely korlátozza a GDPR 15. cikke által biztosított hozzáférési jogot a fizetésképtelenségi eljárás keretében az adóhatóság ellen benyújtható megtámadási keresetekkel szembeni védekezés céljából, e rendelet 23. cikke (1) bekezdésének e) pontja-e a jogalapja.
- 28 E tekintetben e bíróság azt állítja, hogy az adózás rendjéről szóló törvény 32c. §-a (1) bekezdése 2. pontjának célja az, hogy az adóhatóságot más hitelezőkkel vagy adósokkal azonos módon kezeljék, amikor polgári jogi követelésről van szó, valamint hogy elősegítsék a szabályos és törvényes adóztatást, következésképpen az adóbevételek védelmét. E célok minősülhetnek a GDPR 23. cikke (1) bekezdése e) pontjának értelmében vett fontos, általános közérdekű célkitűzéseknek.
- 29 Ugyanakkor az említett bíróság szerint az adózás rendjéről szóló törvény 32c. §-a (1) bekezdésének 2. pontja által a nemzeti jogalkotó inkább a GDPR 23. cikke (1) bekezdésének j) pontjában szereplő korlátozással élt. A kért adózási adataihoz ugyanis nem önmagukban az adókövetelések tekintetében, hanem a fizetésképtelenségi joghoz kapcsolódó fizetési műveletek mint olyan aktusok tekintetében fűződik érdek, amelyek adott esetben, az 1994. október 5-i fizetésképtelenségi rendtartás alapjogvita tekintetében alkalmazandó változata értelmében, megtámadhatók.
- 30 A Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság) e körülmények között határozott úgy, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A [GDPR] 23. cikke (1) bekezdésének j) pontja az adóhatóságok érdekeinek védelmét is szolgálja?

- 2) Amennyiben igen, a »polgári jogi követelések érvényesítése« megfogalmazás kiterjed-e az adóhatóságok polgári jogi követelésekkel szembeni védekezésére, és e követeléseknek már előterjesztettnek kell[-e] lenniük?
- 3) Megengedi-e a [GDPR] rendelet 23. cikke (1) bekezdésének e) pontjában foglalt, valamely tagállam adózási kérdésekkel kapcsolatos fontos pénzügyi érdekének védelmét szolgáló szabályozás az e rendelet 15. cikke szerinti hozzáférési jog korlátozását a fizetéseképtelenséggel kapcsolatos megtámadáson alapuló, az adóhatósággal szemben fennálló polgári jogi követelésekkel szembeni védekezés céljából?”

A Bíróság hatásköréről

- 31 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Bíróság és a nemzeti bíróságok között az EUMSZ 267. cikk által létrehozott együttműködés keretében kizárólag az ügyben eljáró és a meghozandó határozatért felelős nemzeti bíróság feladata annak eldöntése, hogy az ügy sajátos jellemzőire tekintettel az ítélet meghozatalához szükség van-e az előzetes döntéshozatalra, és hogy a Bíróságnak feltett kérdések relevánsak-e. Következésképpen, ha a feltett kérdések az uniós jog értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság főszabály szerint köteles határozatot hozni (1990. október 18-i Dzodzi ítélet, C-297/88 és C-197/89, EU:C:1990:360, 34. és 35. pont; 2019. február 14-i Milivojević ítélet, C-630/17, EU:C:2019:123, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 32 Mindazonáltal az állandó ítélkezési gyakorlatból az is kitűnik, hogy a Bíróság feladata vizsgálni azokat a feltételeket, amelyek mellett a nemzeti bíróság hozzá fordult, annak érdekében, hogy megvizsgálja hatáskörének fennállását (2016. június 16-i Rodríguez Sánchez ítélet, C-351/14, EU:C:2016:447, 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 33 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság már több alkalommal kimondta, hogy hatáskörrel rendelkezik az uniós jogi rendelkezésekre vonatkozó, előzetes döntéshozatal iránti kérelmekről való döntésre olyan helyzetekben, amikor az alapeljárás tárgyát képező tények nem tartoznak ugyan az uniós jog hatálya alá, és így kizárólag valamely tagállam hatáskörébe tartoznak, de az említett uniós jogi rendelkezéseket a nemzeti jog a tartalmukra való hivatkozással alkalmazandóvá teszi (2012. július 12-i SC Volksbank România ítélet, C-602/10, EU:C:2012:443, 86. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 34 E hatáskört igazolja az uniós jogrend tekintetében fennálló nyilvánvaló érdek, hogy a jövőbeli eltérő értelmezések megakadályozása érdekében egységesen értelmezzék az európai uniós jogból átvett rendelkezéseket (lásd ebben az értelemben: 1990. október 18-i Dzodzi ítélet, C-297/88 és C-197/89, EU:C:1990:360, 37. pont; 2019. december 12-i G. S. és V. G. [A közrend veszélyeztetése] ítélet, C-381/18 és C-382/18, EU:C:2019:1072, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 35 A Bíróság hatásköre mindazonáltal az uniós jogi rendelkezések vizsgálatára korlátozódik. A nemzeti bíróságnak adott válaszában nem veheti figyelembe azon belső jogi rendelkezések általános rendszerét, amelyek, miközben az uniós jogra utalnak, ezen utalás terjedelmét meghatározzák. Azon korlátok megítélése, amelyeket a nemzeti jogalkotó az uniós jog alkalmazása tekintetében felállíthatott tisztán belső helyzetekre, amelyekre e jog csak a nemzeti jog közvetítésével alkalmazandó, a belső jog hatálya alá, következésképpen a tagállam bíróságainak kizárólagos hatáskörébe tartozik (lásd e tekintetben: 1990. október 18-i Dzodzi ítélet, C-297/88 és C-197/89, EU:C:1990:360, 42. pont).
- 36 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság által nyújtott információkból kitűnik, hogy az adózás rendjéről szóló törvény 2a. §-a (5) bekezdésének 2. pontjában foglalt utalás értelmében a GDPR-nek a természetes személyek személyes adatainak kezelésére vonatkozó rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell a jogi személyekre.

- 37 E törvény 32b. §-a azt írja elő, hogy az adóhatóság nem köteles információt szolgáltatni, ha a személyes adatokat nem az érintettől gyűjtötték, vagy ha ezen információk veszélyeztetnék az adóhatóság vagy más hatóságok hatáskörébe tartozó feladatok szabályszerű teljesítését a GDPR 23. cikke (1) bekezdésének d)–h) pontja értelmében.
- 38 Az említett törvény 32c. §-a (1) bekezdésének 2. pontja értelmében az érintettnek nem áll fenn az adóhatósággal szembeni, a GDPR 15. cikke szerinti hozzáférési joga, amennyiben a kért adatszolgáltatás akadályozná az adóhatóságot polgári jogi követelések előterjesztésében, érvényesítésében vagy védelmében, illetve a vele szemben előterjesztett, az e rendelet 23. cikke (1) bekezdésének j) pontja értelmében vett polgári jogi követelésekkel szembeni védekezésben.
- 39 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy az adózás rendjéről szóló törvénynek az alapügy tárgyát képező rendelkezései a GDPR 23. cikkére utalnak az adóhatóság tájékoztatási kötelezettsége, valamint az érintett személy e hatósággal szembeni hozzáférési joga kereteinek meghatározása céljából, e hatóságnak a fizetéseképtelenségi eljárásban fennálló, a polgári jogi hitelezőkhöz képest kedvezőtlen helyzetének orvoslása és az adóbevételek védelméhez való hozzájárulás érdekében.
- 40 Az alapjogvitában a kért információkkal érintett személy jogi személy, nevezetesen egy fizetéseképtelenségi eljárás alá vont társaság.
- 41 Márpedig, amint az a GDPR 1. cikkének (1) bekezdéséből következik, e rendelet a természetes személyek személyes adatainak védelmére vonatkozó szabályokat állapít meg, és nem tartoznak a hatálya alá a jogi személyekre vonatkozó adatok.
- 42 E rendelet 23. cikke, amelynek értelmezését a kérdést előterjesztő bíróság kéri, az olyan helyzeteket szabályozza, amikor az adatkezelőre vagy adatfeldolgozóra alkalmazandó uniós vagy tagállami jog jogalkotási intézkedésekkel korlátozhatja az érintett – azonosított vagy azonosítható természetes személyekként meghatározott – személyeknek biztosított jogok és az adatkezelőre rótt vonatkozó kötelezettségek hatályát.
- 43 A jelen ügyben előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések a GDPR 23. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkoznak olyan helyzetben, amikor e rendelkezéseket jogi személyek tekintetében, a hatóságokat terhelő tájékoztatási kötelezettség kereteinek meghatározása céljából alkalmazandóvá tették.
- 44 Ugyanakkor az adózás rendjéről szóló törvénynek az alapügy tárgyát képező rendelkezései nem csak alkalmazandóvá teszik a GDPR rendelkezéseit e rendelet alkalmazási körén kívül, de módosítják annak tárgyát és hatályát is.
- 45 Ugyanis, jóllehet, az adózás rendjéről szóló törvénynek az alapügy tárgyát képező rendelkezései szinte szó szerint átveszik a GDPR egyes rendelkezéseit, ez utóbbi elfogadásának célja és kontextusa lényegileg eltér az alapügy tárgyát képező belső jogszabályok céljától és kontextusától, mivel e rendelet többek között a természetes személyek számára elismert alapvető jogok tiszteletben tartásának biztosítására, és ezzel egyidőben az e jogok és a demokratikus társadalomban fennálló egyéb jogos érdekek védelmének szükségessége közötti egyensúly megteremtésére irányul.
- 46 E tekintetben rá kell mutatni először, hogy a jogi személyekre vonatkozó információk fogalma szigorúan elkülönül a természetes személyek személyes adatainak fogalmától, amint azt az uniós jog meghatározza. A természetes személyek személyes adatainak védelme alapvető jog, amelyet az Európai Unió Alapjogi Chartája 8. cikkének (1) bekezdése rögzít. Következésképpen az e jog tekintetében eszközölt korlátozásokat törvénynek kell előírnia, azoknak tiszteletben kell tartaniuk az alapvető szabadságok és jogok lényegét, és egy demokratikus társadalomban szükséges és arányos

intézkedéseket kell képezniük bizonyos köz- és magánérdekek biztosításához, amint arra a GDPR 23. cikkének (1) bekezdése emlékeztet. Ezzel szemben a jogi személyekre vonatkozó információk nem részesülnek hasonló uniós jogi védelemben.

- 47 Így a német jog valójában nem a természetes személyek személyes adatainak védelmére utal, amelyre az uniós jogban a GDPR irányadó, hanem a jogi személyek személyes adatai védelmének a nemzeti jogban meglévő sajátos fogalmára. E körülmények között az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések ténylegesen nem egy olyan uniós jogi rendelkezés értelmezésére vonatkoznak, amelyet alkalmazási körén kívül alkalmazandóvá tett egy nemzeti jogi rendelkezés, hanem egy olyan nemzeti jogi fogalomra, amelynek nincs megfelelője az uniós jogban.
- 48 Másodszor, amint azt a főtanácsnok lényegében kiemelte indítványának 86. és 88. pontjában, a GDPR 23. cikke (1) bekezdésének célja az, hogy megfelelő egyensúlyt teremtsen a természetes személyek adatkezeléssel érintett alapvető jogainak tiszteletben tartása és a demokratikus társadalmakra jellemző más jogos érdekek védelmének igénye között. Az e bekezdés által előírt korlátozások értelmezése tehát a természetes személyeknek elismert alapvető jogok és a védelemhez kapcsolódó azon érdekek mérlegelését teszi szükségessé, amelyekre e korlátozások vonatkoznak.
- 49 Következésképpen a GDPR 23. cikke nem értelmezhető attól elvonatkoztatva, hogy e cikk kifejezetten a természetes személyek alapvető jogainak biztosítását célozza.
- 50 Az említett rendelet rendelkezései tehát nem értelmezhetők ugyanolyan módon a természetes személyek és a jogi személyek vonatkozásában, amely utóbbiak adatainak védelméhez való jogát a GDPR nem határozza meg. Nem állapítható meg tehát, ellentétben a kérdést előterjesztő bíróság álláspontjával, hogy a jelen ügyben nyilvánvaló érdek fűződik ahhoz, hogy a Bíróság értelmezze e rendelkezéseket értelmezésük egységességének biztosítása céljából.
- 51 E körülmények között nem állapítható meg, hogy azon uniós jogi rendelkezéseket, amelyek értelmezését a Bíróságtól kérik, mint ilyeneket a nemzeti jog alkalmazandóvá tette, akár e rendelet alkalmazási körén kívül (lásd analógia útján: 1995. március 28-i Kleinwort Benson ítélet, C-346/93, EU:C:1995:85, 19. pont).
- 52 A fenti megfontolások összességére tekintettel meg kell állapítani, hogy a Bíróság nem rendelkezik hatáskörrel a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság) által előterjesztett kérdések megválaszolására.

A költségekről

- 53 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A Bíróság nem rendelkezik hatáskörrel a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország) 2019. július 4-i határozatával előterjesztett kérdések megválaszolására.

Aláírások